

Podtéma: Čarodějnický rej

Pár slov úvodem

Poslední dubnová noc (Filipojakubská) měla pro lidi magický význam a doprovázela ji řada zvyků, které měly za úkol ochránit lidi i dobytek před nadpřirozenými silami.

V posledních desetiletích ji slavíme v kruhu nejbližších sousedů z obce, stavíme máj, zapalujeme vatry a opékáme buřty.

„V dávných dobách lidé věřili, že o filipojakubské noci vládly zlé síly a čarodějnice se slétaly na sabaty. Proto se na kopcích pálily ohně, které fungovaly jako ochrana vesnic před čarodějnicemi. Pro jistotu u sebe lidé ještě nosili květ kapradí a křesťanské předměty chránící před zlem. Kdyby tuto noc nebyly v chlévě zelené větévky či nebyl obsypán dokola pískem, čarodějnice by vše očarovaly, což by způsobilo poškození úrody i dobytka. Tradice ohňů se jako jedna z mála dochovala dodnes. Dívky ze starých hadrů dělají čarodějnice, které večer spálí. Chlapci zapalují košťata, vyhazují je do výše, prý proto, aby viděli čarodějnice létající na košťatech či aby je takto srazili k zemi. Děvčata přeskakují ohniště a intenzivně myslí na to, co si přejí nebo čeho se chtějí zbavit. Společně se pak všichni radují.“ (www.idnes.cz)

Stavění a kácení máje

Od pradávna strom představoval strážného ducha obce, symbol jara, zapomínat se ale nemůže ani na lásku. Proto stavěli chlapci také malé májky před domy svých dívek. Hodně se k tomuto účelu využívaly smrky, jedle nebo borovice, ale i bříza. Kmen máje byl většinou hladký a oloupaný. Zelený vršek koruny se zdobí barevnými stuhami, šátky, květinami a fábory z pestrého papíru. Pod ozdobeným vrškem mnohde ještě visel věnec zhotovený ze zeleného chvojí a také barevně ozdobený. Máje se musí hlídat, protože ukrást máj sousedům je prestižní záležitostí.

Činnosti s dětmi

Otázky k povídání: Kdo je to čarodějnice? Je hodná nebo zlá? Jak vypadá?

Výtvarné činnosti: Kreba: Namaluj čarodějnici- má tělo, oči, uši...

Modelování hadů z modelíny.

Rozfoukávání tuše/barvičky brčkem „čarodějnice na koštěti“

Tvorba strašidylka Emílka- nafoukneme balonek a obalíme ho bílou látkou/krepovým papírem, fixem domalujeme obličej a svážeme provázkem.

Vycházky do přírody: Sbíráání bylinek s babičkou/mamkou a vaření „lektvarů.“ Např. sběr pampelišek a doma společná příprava pampeliškového medu. Sběr kopřiv a vaření čaje atd.

Stavby „chýše pro čarodějnici“ z přírodnin (šišky, větve, kamínky..)

Házení košťat do dálky, otužování nožiček ve vodě, kterou potkáme na procházce- v potoce, v rybníce.

Stezka odvahy- procházka po vsi, když už se stmívá, co je to tma, co je ve tmě vidět na obloze?

Metodické texty: Pohádky, kde vystupují čarodějnice: Perníková chaloupka, Sněhurka, Princezna ze mlejna, Tři bratři- Šípková Růženka, Malá čarodějnice...

Písničky s pohybem Míša Růžičková, Dáda Patrasová:

<https://www.youtube.com/watch?v=Z0reRGaJL0o&list=PLExXDb7-EvFHTAczK1BFB0EZ0U1khRAoU>

<https://www.youtube.com/watch?v=xh6l3dOMh5Q&list=PLExXDb7-EvFHTAczK1BFB0EZ0U1khRAoU&index=2>

<https://www.youtube.com/watch?v=jOMYLxPe4aY>

https://www.youtube.com/watch?v=_9JPKdT_68Q

Říkanka **Čáry, máry**

Čáry, máry, omáčka,
podívejme na ptáčka!

Letí, letí, poletuje,
písničku si prozpěvuje.

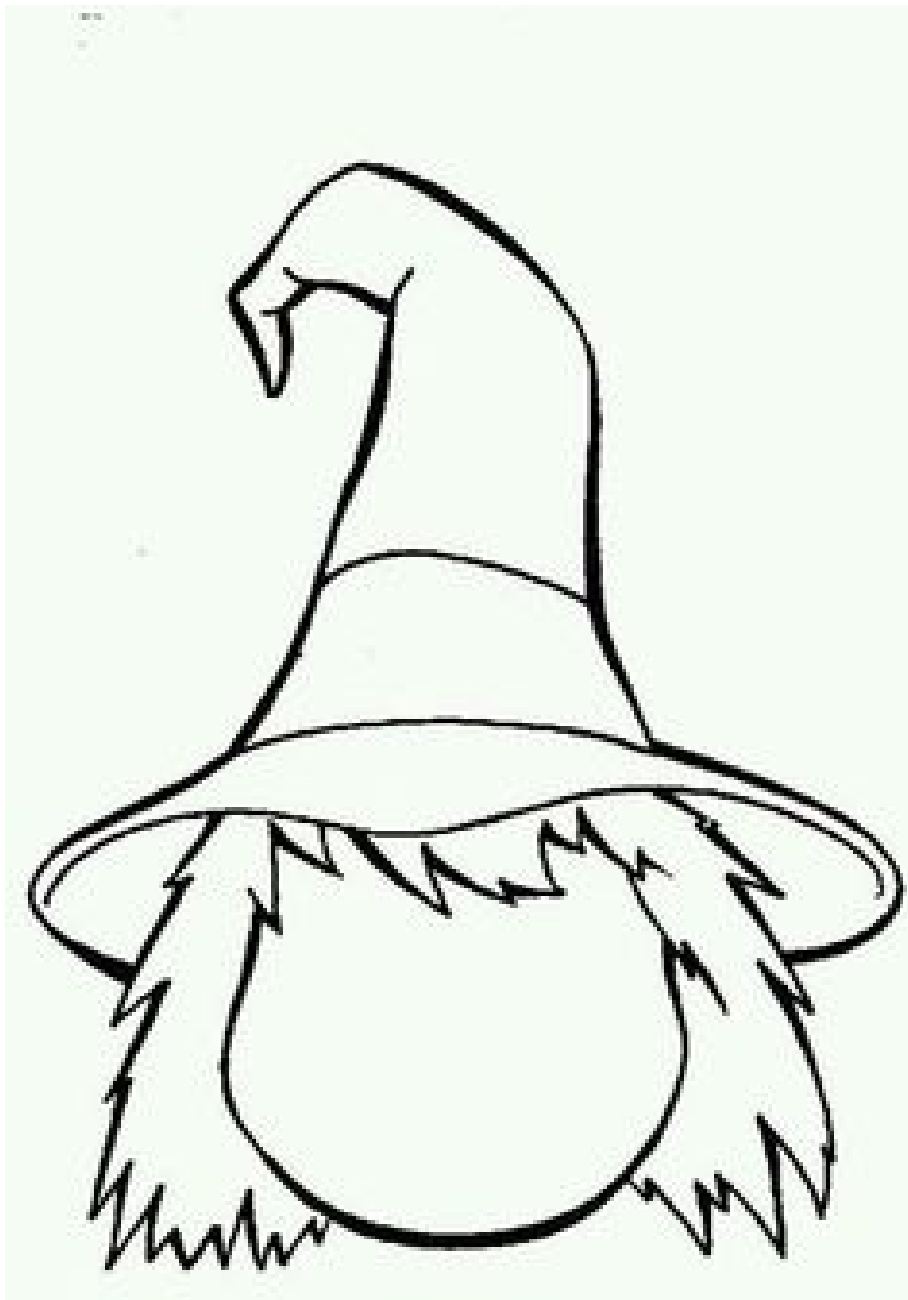
Jakou? – děti si řeknou písničku, kterou chtějí zazpívat. (Pec nám spadla, Kočka leze dírou... můžeme zpívat strašidelnou řečí na známou melodii např. Pec nám spadla na slabiku „bububu“)

Báseň **Ježibaba a netopýr**

Ježibaby na koštěti okolo nás právě letí,
jsou černé od sazí, snad se ve tmě nesrazí!
Na pometlu vzduchem sviští,
děti přitom strachy piští,
ale teď je zrovinka zajímavá malá svačinka.
Na obloze kromě baby létá malý netopýr,
koukej na něj, jak tam krouží, namaluj ho na papír.

Domaluj čarodějnici, co ji chybí 😊

Pět ježibab

SKOUMAL / ŠRUT

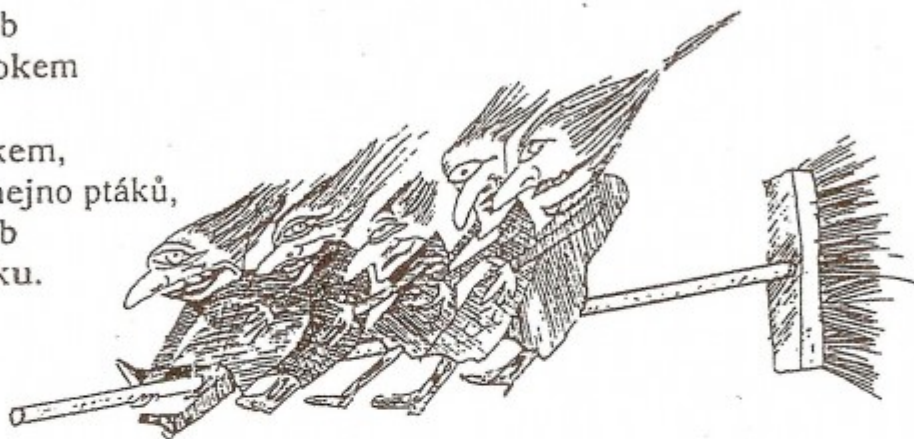
Dmi A7 Dmi A7 Dmi

Pět je - ži - bab s jed - ním o - kem le - tí, le - tí nad po - to - kem.

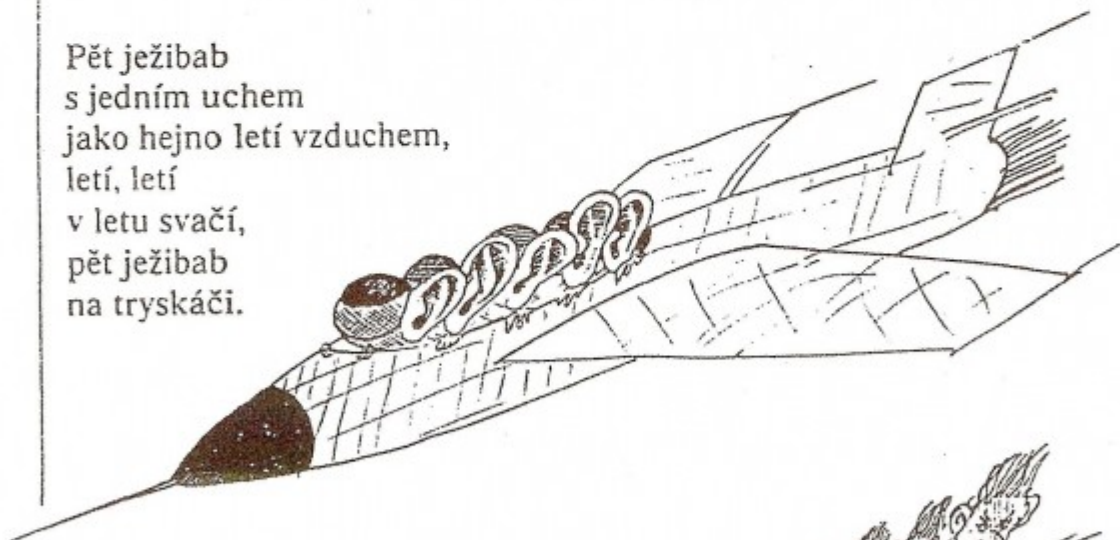
F C7 F Dmi A7 Dmi

le - tí ja - ko hej - no ptá - ků pět je - ži - bab na sme - tá - ku. *při lehu*

Pět ježibab
s jedním okem
letí, letí
nad potokem,
letí jako hejno ptáků,
pět ježibab
na smetáku.

Pět ježibab
s jedním uchem
jako hejno letí vzduchem,
letí, letí
v letu svačí,
pět ježibab
na tryskáči.

Pět ježibab
s jedním nosem
volá na mě: „Kluku, pojd' sem!“
A když nejdu,
tak se štětí,

Čarodějův bublající lektvar

POTŘEBUJETE: čistou skleněnou nádobu, ocet, potravinářské barvivo, třpytky, saponát na nádobí, jedlou sodu (so

1. Skleněnou nádobu naplňte do poloviny octem. Přidejte trochu potravinářského barviva a hladinu posypte třpytkami.

2. Přidejte saponát a jemně zamíchejte kovovou lžičkou, aby se vše promísilo.

3. Nádobu postavte doprostřed plechu nebo do dřezu. Přidejte vrchovatou lžičku jedlé sody a sledujte, co se bu

Pěnicí lektvar

Pěna, která se valí z nádoby, je dílem jednoduché chemické reakce. Smícháme-li ocet s jedlou sodou, vytvoří se spousta droboučkových plynových bublinek. Ty napění saponát, čímž vzniká velké množství pěny.

Čarodějův lektvar není nápoj – takže ho nepijte!

PERNÍKOVÁ CHALOUPKA

ODKUD TEN NÁŠ LETÍ?

LETÍM Z MILÉ DĚTI, VRKŮ, VRKŮ, VRKŮ.

COS TAM VIDĚL , HOLOUBKU?

PERNÍKOVOU U ČERNÉHO SMRKU.

VIDĚLS TAKÉ ? JAKPAK BY NE, HOLENKU.

VIDĚL JSEM JI S , KRMILI SE .

A KDYŽ Z NA ZAHRADU,

VYSTRČILA BRADU,

NEBÁLI SE, HOLOUBKU?

KDEPAK! ZAMKLI CHALOUPKU NA CUKROVÝ

A UŽ BYLI PRYČ!

Patterns

Use with 'Activity 1' on page 18

